

Volt egyszer egy Kubik

2016. 5. 30.

Alig 1,5 km-re fekszik a városközponttól a népnyelvből átvett tulajdonnevet viselő Kubik tó. A hajdani téglagyár gödréből keletkezett, a nagy Szamos-töltés építésekor innen is hordták a földet, így mélyült tovább és keletkezett két tómeder. A természet rögtön birtokba is vette, a legkülönbébb vízi élőlények népesítették be. A hetvenes árvíznek „köszönhetően” az ezen a részen is átömlő Szamos halakkal is feltöltötte, a városi pecázók legnagyobb örömére. Mesélik az öregek, mekkora halakat lehetett fogni, tavaszi belvíz idején még a szomszédos kertekben is, akár kézzel is. Tíz éve még teknősbékák is jártak a környékbeli utcákban, hihetetlenül gazdagmadárvilág telepedett meg, gémet, kócsagot, bakcsót és más fokozott védetség alatt álló madarat is lehetett látni, a récék és vízityúkok állandó ittlakókká váltak. A víz tiszta volt, a merészebbek még fürödni is jártak a Kubikhoz.

A '89-es rendszerváltás után minden megváltozott. Lassan, fokozatosan, a hatóságok és a városvezetés elnéző tekintete mellett az egész környék egy illegális szemétdombbá alakult, úgy az északi (Bágernek nevezett), egyházi tulajdonban lévő, mint a déli, városi tulajdonú terület. Kezdték a környéken lakók, akik itt szabadultak meg a háztartási hulladéktól, mivelhogy 1520 éve még nem volt a szemétszállítás megoldva. A berögződés részben megmaradt, még ma is vannak olyan lakók, akik nem fizetik a szemétdíjat és így oldják meg a hulladékproblémát. A szemét természeténél fogva és egy sajátos tömegvonzás hatására rohamosan növekedett és irtatlan szeméthegygyé duzzadt. Szekeres fuvarosoktól kezdve, akik kevés pénzért vállalták a szemét idehordását,

furgonoskamionos vállalkozókon át, az egész város szemetét hordták ide.

A 2012 előtti városvezetés csak a környezetvédelmi őrsegnél tett többszöri feljelentés hatására emelt látszatintézkedésként drótkerítést a Kubik nyugati, Újlaki (Baritiu) út felőli részén. A Solidaritatii negyed felőli rész továbbra is nyitva maradt a szemétkerítések előtt, a szemétkerítés útja nem rekedt meg, csak egyirányúsították. Emeltek egy kinézetre sem olcsó őrbódét, amit azóta sem használtak, sőt, ma már romokban hever, a környék őrzése, felügyelete nem oldódott meg, a szemétkerítés zavartalanul folytatódott, láthatóan szervezetté vált. Nagy mennyiségben jelentek meg a veszélyes ipari, elektronikus és különféle varrodai hulladékok.

A helyzet „orvoslására” a 2012 előtti városvezetés, takarítás helyett, a terület feltöltéséről döntött. Amilyen szőnyeg alá söprés, mert nálunk ez így szokás. A Florisal „köztisztasági” vállalat jogot kapott a többékevesbé nyűgnek tekintett földdel és törmelékkel való feltöltésére. A meghirdetett cél, a terület felparcellázása, értékesítése, nagy nyereséggel kecsegtető ingatlanbui, amiből nagy valószínűséggel egyes személyek különösen jól járnának. És a cél szentesíti az eszközt, beindult a feltöltés, bulldózerekkel nyomták és nyomják a tóba a törmeléket, hulladékot és szemetet (!). A Florisal „köztisztasági” vállalat az utcáról összesepert vegyes szemetet, falevelet, szerves hulladékot is zavartalanul odahordja traktoros utánfutókkal. A kojikai érában a törmelékfordítás meg lett mindenkinek engedve, viszont senki nem ellenőrizte a sít tartalmát, és emiatt mindenféle szemétkerítést, műanyag, gumi, azbeszt is került bele bőven. És a folyamat azóta is tart. Aki nem hiszi, saját szemével a helyszínen is láthatja a létrejött patkánytanyát.

A 2011-ben létrehozott, azóta megszűnt Környezetvédelmi Rendőrség (Politia Ecologica) csak félmegoldást hozott annak idején, ugyanis összetételénél fogva (rendőrség és Florisal) szemet hunyt az utóbbi törvénytelenégei felett.

A Környezetvédelmi Őrség (Garda de Mediu) sem állt a helyzet magaslatán. Többszöri értesítés ellenére sem volt képes kideríteni a szemétkerítők kilétét, megállapítani a hatóságok felelősségét, megelégedett azzal, hogy kimenjen a helyszínre, eldiskuráljon az aktuális polgármesterrel, aki üres ígérekkel leépítette a kérdezősködőket.

A nagyszabású, Coica előtti, Solidreg nevet viselő program 2015ben befejeződött. A környék lakosságának a közérzetét 11 aszfaltozott utca dobta fel. Nagyjából ennyi lett a projekt hozománya,

ami önmagában kevés. Parkosítás, zöldövezet létesítése, rekultiváció nem volt, élővilág megóvása és más hasonló fogalmak szóba sem kerültek. Ami viszont a természeti környezettel történt, nyugodtan nevezhető természetrombolásnak (reméljük, illetékes szervek által ez majd kimondatik), amiben a városvezetés, a telektulajdonosok (a város és a római katolikus egyház) tettestársak. A földdel és törmelékkel lefedett, részben mérgező és le nem bomló szemétkerítés segítségével a talajba lett dolgozva, ami beláthatatlan következményekkel járó talaj és talajvízszennyezést okoz.

Bár a témát választások előtt szívesen felfeldobták a különféle jelöltek és aspiránsok, a terület a mai napig nincs rendben és megválaszolatlan maradt számos kérdés:

1) Mennyiben felelősek a többhektáros terület tulajdonosai (a város és a katolikus egyház) az illegális szemétkerítés kialakulásában?

2) Ki tehet a terület felügyeletének az elmulasztásáról?

3) A nyilvánvaló természetrombolásért és az élővilágban esett eszmei kárért, a talaj és talajvízszennyezésért ki vállalja az anyagi felelősséget, ki állja a számlát?

4) A felparcellázásra szánt, szemétkerítéssel és sítalakkal feltöltött terület mennyire alkalmas építkezésre, kertművelésre? A leendő tulajdonosok tisztában vannak azzal, hogy gyakorlatilag szemétkerítésben fognak ülni?

5) Miként próbálják helyreállítani az gazdag állat és növényvilágban esett kárt?

6) Miért nem hordták el az illegálisan lerakott szemetet egy legális szeméttárolóba?

7) Vane terv a Kubik környéki biztonságos közállapotok megteremtésére? Gondoljunk a két évvel ezelőtti gyermekgyilkosságra, a nemrég talált, patkányok rágta holttestre, nők gyakori molesztálására, az arrafelé lézengő, potenciálisan közveszélyes alakokra stb...

8) Meddig fogjuk még a Florisal nyilvánvalóan önköltségcsökkentési céllal végzett környezetszennyező tevékenységét (úgy mint utcai szemét és szeméttel kevert silt Kubik tóba és a környező zöldövezetbe történő leborítása) eltérni? Meddig teheti meg a Florisal hogy fittyet hányjon minden környezetvédelmi és egészségügyi szabályra?

9) Egyáltalán, vane komolyan vehető és megvalósítható területrendezési és rekultivációs terv a Kubik tóra és környékére?

Bár a kérdések retorikusak, a válaszokat részben tudjuk és megoldásokat is tudunk nyújtani. Első lépésként a keletkezett anyagi és eszmei kár megtérítésével és a környezetvédelmi bírságok drasztikus megemelésével megteremteni az anyagi erőforrásokat a terület rendbehozásához.

Európai pénzeket is be lehetne vonni, ha lenne hozzá akarat és szakember. Ez a terv rekultivációval kell kezdődjön, egy ember és természetközpontú és nem rövidtávú anyagi hasznot hozó program kell legyen. Számos szép, követendő példa van más, hasonló adottságokkal rendelkező városokban, akár a szomszédban, a határ közelében, abból is lehetne ihletődni. A lényeg, hogy a jelenlegi állapotok rossz irányba mutatnak és ezen akarunk változtatni! És ehhez kérjük az emberek, a szavazók támogatását.